

โครงการอบรมคัดแยกขยะที่ต้นทาง
“ปัตตานีจังหวัดสะอาดอย่างยั่งยืน”

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เทศบาลตำบลมายอ จังหวัดปัตตานี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สารบัญ	1
บทสรุป	2
รายงานผลการดำเนินงาน	3
ภาคผนวก	6
- ภาพบรรยากาศการดำเนินโครงการ/กิจกรรมประกอบโครงการ	6
- แผ่นพับประชาสัมพันธ์	8

บทสรุป

โครงการการจัดการขยะในเขตเทศบาล ประจำปีงบประมาณ 2565 ได้มีวัตถุประสงค์ที่ต้องการลดปริมาณขยะที่ต้นทาง โดยใช้หลักการ 3R คือ การใช้ซ้ำ การรีไซเคิล และลดการใช้ โดยมีเจ้าหน้าที่ในกองสาธารณสุข รับผิดชอบโครงการ

โดยกองสาธารณสุขได้จัดการอบรมโครงการ คัดแยกขยะที่ต้นทาง “ปัตตานีจังหวัดสะอาดอย่างยั่งยืน” เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดการคัดแยกขยะภายในบ้านก่อนนำขยะมาทิ้งในถังขยะ เพื่อที่สามารถจะคัดแยกขยะที่สามารถนำไปขาย เพื่อให้เกิดรายได้ภายในครอบครัว โดยอบรมในครั้งนี้ชาวบ้านได้เสนอให้เทศบาลจัดการให้ความรู้แก่ชาวบ้าน เพื่อแบ่งประเภทขยะให้ถูกต้อง ก่อนนำขยะไปทิ้งลงถัง ทั้งนี้ ชาวบ้านยังได้เสนอการทำปุ๋ยหมักชีวภาพเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อลดต้นทุนในการดำเนินชีวิต ผู้เข้าประชุมได้แนะนำในการจัดประกวดชุมชนต้นแบบเพื่อที่จะให้ชาวบ้านมีความกระตือรือร้นในการรักษาความสะอาด

ในระยะแรกของการเริ่มกิจกรรม ประชาชนค่อยๆปรับต่อการทิ้งขยะตามเวลาที่เทศบาลกำหนด มีขยะตกค้างเป็นบางส่วน เนื่องจากไม่ได้ทิ้งตามเวลา ประชาชนมีการแยกขยะเพิ่มขึ้น ทำการแยกขยะ นิยมจำหน่ายให้กับคนรับซื้อของเก่าเนื่องจากมีรถมารับถึงบ้าน เมื่อเวลาผ่านไปพบว่าปัญหาการร้องเรียนขยะจาก ขยะครัวเรือนนั้นพบว่าเป็น 0 หากจะพบการร้องเรียนปัญหาขยะจากร้านแผงลอยที่ขายในเวลากลางคืน เทศบาลจึงได้แก้ปัญหาให้รถเก็บขยะ เก็บขยะในเวลา 22.00 น. อีกครั้งหนึ่ง ภาพรวมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกาทิ้งขยะพบว่าร้อยละ 100 ได้ปรับการทิ้งตามที่เทศบาลกำหนด ซึ่งได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ส่วนกิจกรรมการแยกขยะเพื่อนำมาขายให้เทศบาลนั้นยังมีจำนวนน้อยที่เข้าร่วม อันเนื่องจากเคยชินกับการทิ้งขยะโดยไม่แยกขยะ ทิ้งขยะที่ไม่จำเป็นเข้าสู่ระบบเก็บขนของเทศบาล

ผู้รับผิดชอบโครงการ

รายงานผลการดำเนินงาน

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันจังหวัดปัตตานีประสบปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนถูกนำมาทิ้งในพื้นที่สาธารณะอย่างไม่ถูกวิธี และส่งผลกระทบต่อการบริหารขยะต้นทางขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างกว้างขวางปัญหาเรื่องการจัดการขยะเป็นปัญหาที่ยากแก่การควบคุมโดยหน่วยงานรัฐเพียงหน่วยงานเดียวต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน อาทิ เช่น ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา และภาคประชาชนที่เป็นทั้งผู้บริโภคและผู้ขายโดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การทิ้งขยะลดปริมาณขยะที่ตนเองเป็นคนสร้างคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งและใช้ประโยชน์จากการคัดแยกขยะมูลฝอยซึ่งขยะบางชิ้นสามารถนำมาขายหารายได้ให้กับครอบครัวได้ประกอบกับแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559-2564) ซึ่งมีกรอบการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการฯ จำนวน 3 ระยะ ได้แก่ ต้นทาง คือ การลดปริมาณขยะและการส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง กลางทาง คือ การจัดทำระบบเก็บและขนอย่างมีประสิทธิภาพ และปลายทางคือ ขยะมูลฝอยได้รับการจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยใช้หลักการ 3R Reduce (ลดการใช้) Reuse (การใช้ซ้ำ) และ Recycle (การนำกลับมาใช้ใหม่) เพื่อเคลื่อนการแก้ปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนหรือขยะต้นทางโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ และเมื่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของจังหวัดปัตตานีเป็นไปตามกรอบแนวทางข้างต้นจังหวัดปัตตานีจึงขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยชุมชนจังหวัดปัตตานีขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะตกค้างในชุมชนและเกิดการบริหารจัดการอย่างถูกต้องตาม หลักวิชาการปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชนลดลงตามแผนปฏิบัติการมูลฝอยชุมชนจังหวัดปัตตานีจึงจัดทำโครงการอบรมคัดแยกขยะต้นทาง “ปัตตานีจังหวัดสะอาดอย่างยั่งยืน” โดยอบรมให้ความรู้แก่ ผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม. ประธานและกรรมการชุมชนพร้อมทั้งประชาชนที่มีความสนใจเพื่อสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดแก่ประชาชนในพื้นที่ให้สามารถจำแนกได้ว่าขยะประเภทใดสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ ขยะประเภทใดสามารถนำไปแปรรูป และขยะประเภทใดนำมาแยกประเภทแล้วเกิดมูลค่าเพิ่มเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่ได้จากการคัดแยกขยะเมื่อประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดความตระหนักใจการคัดแยกขยะก่อนทิ้งจะทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างในชุมชนในจังหวัดปัตตานีมีสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต และมีสิ่งแวดล้อมที่ดี บังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นธรรมคือปัตตานีจะต้องเป็นจังหวัดสะอาดอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

2.1 เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ปฏิบัติงานหลักมีความรู้ความเข้าใจการจัดการขยะที่ต้นทางโดยใช้หลัก 3Rs (Reduce (ลดการใช้) Reuse (การใช้ซ้ำ) และ Recycle (การนำกลับมาใช้ใหม่)) สามารถนำองค์

ความรู้ ที่ได้รับไปถ่ายทอดแก่ประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้ความเข้าใจสามารถคัดแยกขยะในครัวเรือนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

2.2 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขยะต้นทางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้เป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

2.3 เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะที่ต้นทางโดยชุมชน

3. เป้าหมาย/และผลที่คาดว่าจะได้รับ

3.1 เป้าหมาย

กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชน อสม. และประชาชนทั่วไปรวมผู้เข้ารับการอบรม ทั้งสิ้นจำนวน 30 คน

3.2 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เกี่ยวข้องและผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจด้านการคัดแยกขยะต้นทางที่ต้นทางอย่างถูกต้องตามหลักการ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติให้ประชาชน ในพื้นที่ให้ประชาชนมีความรู้และทักษะสามารถคัดแยกและจัดการขยะแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม

ช่วยลดปัญหาปริมาณขยะตกค้างในชุมชน ปัญหาไม่มีที่กำจัดขยะและปัญหาเกี่ยวกับสุขภาวะของประชาชนในพื้นที่

เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนและชุมชนต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะในการคัดแยกประเภทขยะสู่ชุมชนอื่นๆ สภาพแวดล้อมในพื้นที่ชุมชนต้นแบบมีความสะอาดปราศจากขยะมูลฝอย

4. วิธีการดำเนิน

4.1 จัดทำโครงการอบรมคัดแยกขยะที่ต้นทาง“ปัตตานีจังหวัดสะอาดอย่างยั่งยืน”

4.2 ประเมินผลโครงการอบรมคัดแยกขยะต้นทาง“ปัตตานีจังหวัดสะอาดอย่างยั่งยืน”

5. ระยะเวลาดำเนินงาน

ดำเนินการจัดอบรมฯ จำนวน 1 รุ่น ดังนี้ วันที่ 22 มิถุนายน 2565

6. สถานที่ดำเนินงาน/ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน

6.1 สถานที่

ห้องประชุมชั้น 3 เทศบาลตำบลมายอ อ.มายอ จ.ปัตตานี

6.2 ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน

ป้ายไวโนลขนาด 1x2 เมตร 1 ป้าย ราคาป้ายละ 500 คิดเป็น 500 บาท รวมทั้งสิ้น 500 บาท

7. สรุปผลการประเมินโครงการ

โครงการการจัดการขยะในเขตเทศบาล ประจำปีงบประมาณ 2565 ได้มีวัตถุประสงค์ที่ต้องการลดปริมาณขยะที่ต้นทาง โดยใช้หลักการ 3R คือ การใช้ซ้ำ การรีไซเคิล และลดการใช้ โดยมีเจ้าหน้าที่ในกองสาธารณสุข รับผิดชอบโครงการ

โดยกองสาธารณสุขได้จัดการอบรมโครงการ คัดแยกขยะที่ต้นทาง “ปัตตานีจังหวัดสะอาดอย่างยั่งยืน” เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดการคัดแยกขยะภายในบ้านก่อนนำขยะมาทิ้งในถังขยะ เพื่อที่สามารถจะคัดแยกขยะที่สามารถนำไปขาย เพื่อให้เกิดรายได้ภายในครอบครัว โดยอบรมในครั้งนี้ชาวบ้านได้เสนอให้เทศบาลจัดการให้ความรู้แก่ชาวบ้าน เพื่อแบ่งประเภทขยะให้ถูกต้อง ก่อนนำขยะไปทิ้งลงถัง ทั้งนี้ ชาวบ้านยังได้เสนอการทำปุ๋ยหมักชีวภาพเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อลดต้นทุนในกานดำเนินชีวิต ผู้เข้าประชุมได้แนะนำในการจัดประกวดชุมชนต้นแบบเพื่อที่จะให้ชาวบ้านมีความกระตือรือร้นในการรักษาความสะอาด

ในระยะแรกของการเริ่มกิจกรรม ประชาชนค่อยๆปรับต่อการทิ้งขยะตามเวลาที่เทศบาลกำหนด มีขยะตกค้างเป็นบางส่วน เนื่องจากไม่ได้ทิ้งตามเวลา ประชาชนมีการแยกขยะเพิ่มขึ้น ทำการแยกขยะ นิยมจำหน่ายให้กับคนรับซื้อของเก่าเนื่องจากมีรถมารับถึงบ้าน เมื่อเวลาผ่านไปพบว่าปัญหาการร้องเรียนขยะจาก ขยะครัวเรือนนั้นพบว่าเป็น 0 หากจะพบการร้องเรียนปัญหาขยะจากร้านแผงลอยที่ขายในเวลา กลางคืน เทศบาลจึงได้แก้ปัญหาให้รถเก็บขยะ เก็บขยะในเวลา 22.00 น. อีกครั้งหนึ่ง ภาพรวมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกาการทิ้งขยะพบว่าร้อยละ 100 ได้ปรับการทิ้งตามที่เทศบาลกำหนด ซึ่งได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ส่วนกิจกรรมการแยกขยะเพื่อนำมาขายให้เทศบาลนั้นยังมีจำนวนน้อยที่เข้าร่วม อันเนื่องมาจากเคยชินกับการทิ้งขยะโดยไม่แยกขยะ ทิ้งขยะที่ไม่จำเป็นเข้าสู่ระบบเก็บขนของเทศบาล

ข้อเสนอแนะจากวงเสวนาผู้นำชุมชน

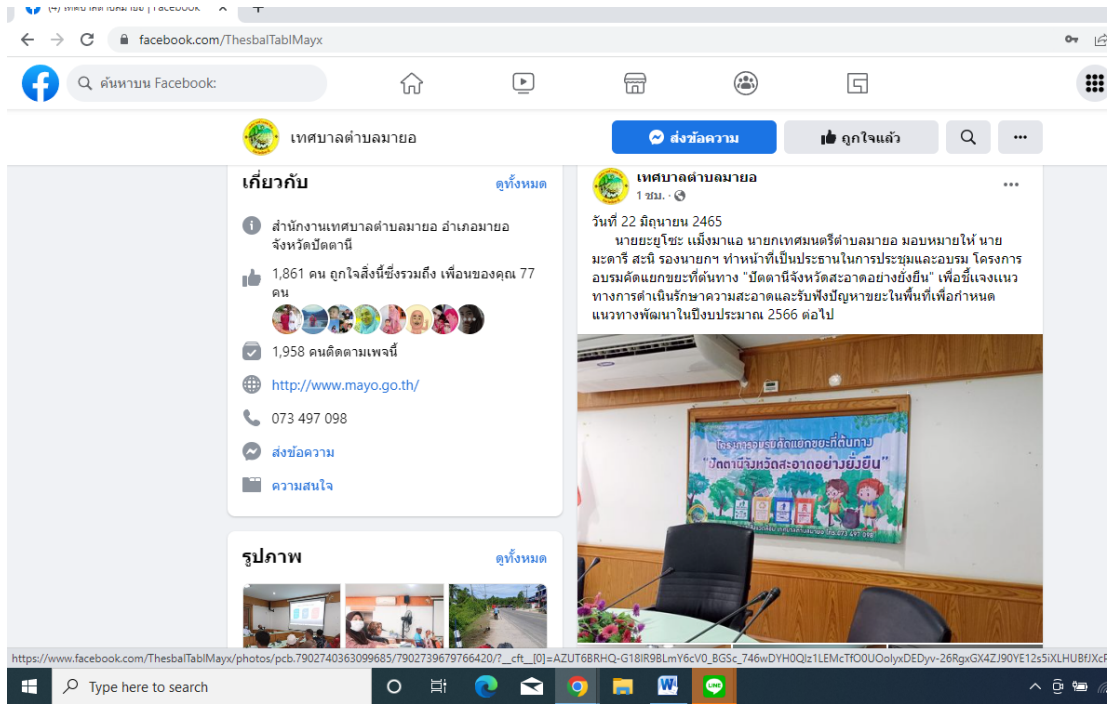
1. นโยบายเก็บขยะ 3R เพื่อความสะอาดการนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาจากชุมชน
2. เสนอการทำน้ำหมักชีวภาพ
3. ทำการแยกขยะต้นทางตั้งแต่ในบ้าน
4. เสนอเทศบาลลงพื้นที่ในชุมชน
5. เสนอการพัฒนาในชุมชนให้เกิดการแข่งขัน
6. จัดประกวดชุมชน
7. ให้สอนชาวบ้านว่าในถังขยะใส่อะไรได้บ้าง
8. เสนอทำถังก๊าซชีวภาพ

8. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1. ทางเทศบาลน่าจะให้ความรู้และความเข้าใจกับชาวบ้านเกี่ยวกับการจัดการขยะ และ จัดการดูแลอย่างจริงจัง
2. มีการลงพื้นที่อบรมให้กับประชาชนเกี่ยวกับการแยกขยะในชุมชน เพื่อให้มีการแยกขยะให้ถูกต้อง และเป็น ประโยชน์ และสามารถสร้างรายได้
3. จัดกิจกรรมการรับซื้อขยะรีไซเคิลอย่างต่อเนื่องในปีต่อไป และมีโครงการรับทิ้งขยะอันตราย

ภาคผนวก

ภาพบรรยากาศการดำเนินโครงการ/กิจกรรมประกอบโครงการ

แผนพับประชาสัมพันธ์

ขยะมูลฝอยและการจัดการ

ประเภทของขยะที่ทิ้งกันอยู่ทั่วไป

- ขยะย่อยสลายได้**
เช่น เศษอาหารและพืชผักที่เหลือจากการรับประทานอาหาร และการประกอบอาหาร สามารถนำไปหมักปุ๋ยได้
- ขยะรีไซเคิล**
ขยะที่สามารถนำไปขายได้
เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ/อลูมิเนียม ฯลฯ
- ขยะทั่วไป**
เป็นขยะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าในการนำไปรีไซเคิล
เช่น ซองขนมที่ใส่สำเร็จรูป ฟิล์มกติกูม กุนหนม ฯลฯ
- ขยะอันตราย**
ขยะมีพิษที่ต้องเก็บรวบรวมเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี
เช่น กระป๋องยาฆ่าแมลง หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย ฯลฯ

"การคัดแยกขยะที่ต้นทาง"

เทศบาลตำบลมาย
อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี

เทศบาลตำบลมาย

การคัดแยกขยะที่ต้นทาง

การคัดแยกขยะมูลฝอยเริ่มต้นที่คุณ จากข้อมูลจากกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเผย ในปี 2559 มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นในประเทศไทยมากถึง 27.06 ล้านตัน เมื่อเทียบปริมาณขยะแล้วใน 1 วัน มีคนทิ้งขยะวันละ 1.14 กิโลกรัมต่อคน การทิ้งขยะและกำจัดขยะได้ไม่ถูกวิธีส่งผลให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมและส่งกลิ่นรบกวนต่อพื้นที่อยู่อาศัยโดยรอบ

ทำไมเราต้องคัดแยกขยะ?

- ลดปริมาณขยะ
- ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม
- ลดงบประมาณ
- ได้รายได้จากขยะ

การคัดแยกขยะตามประเภท

- ขยะทั่วไป "สีน้ำเงิน"
ใช้ทิ้งขยะประเภท โน้ ยาง เศษผ้า
- ขยะเปียก "สีเขียว"
ใช้ทิ้งขยะประเภท เศษอาหาร เปลือกผลไม้
- ขยะรีไซเคิล "สีเหลือง"
ใช้ทิ้งขยะประเภทกระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ
- ขยะอันตราย "สีแดง"
ใช้ทิ้งขยะประเภทหลอดไฟ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ เก็บรวบรวมเพื่อนำมาส่งที่เทศบาลตำบลมายอเพื่อส่งกำจัดต่อไป

การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ด้วย 3R

ขยะ

เป็นวิธีง่าย ๆ ในการจัดการขยะมูลฝอยโดยไม่ต้องมีกฎเกณฑ์ แต่เป็นการดำเนินการที่ต้องสร้างจิตสำนึกในการลดปริมาณและการคัดแยกขยะโดยเริ่มที่...บ้าน

R1 REDUCE

การลดปริมาณขยะมูลฝอย คือ การเลือกใช้สินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดขยะ หรือเกิดน้อยที่สุด เช่น การใช้สินค้าที่เป็นกระดาษรีไซเคิลได้ การใช้ถุงผ้าในการจับจ่ายสินค้า การใช้ปิ่นโตใส่อาหารแทนกล่องโฟม การใช้สินค้าชนิดเติม เลือกสินค้าที่บรรจุภัณฑ์น้อยชิ้น เป็นต้น

R2 REUSE

การใช้ซ้ำ คือการนำสิ่งของ (ขยะ) ที่ต้องทิ้งกลับมาใช้ใหม่ในรูปแบบอื่น หรือการซ่อมแซมของบางอย่างโดยไม่ต้องซื้อ เช่น การนำขวดน้ำอัดลมมาปลูกต้นไม้ การนำกล่องใส่เครื่องสำอางมาใส่ดินสอปากกา หรือการนำเอายางรถยนต์เก่ามาทำที่ใส่ถังขยะ เป็นต้น

R3 RECYCLE

การนำกลับมาใช้ใหม่ คือการนำเอาสิ่งของหรือวัสดุ (ขยะ) ที่ทิ้งไปแปรรูปหรือแปรสภาพในกระบวนการอุตสาหกรรม เช่น การนำเอาแก้วแตกนำไปหลอมแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ การนำเอาพลาสติกไปหลอมเป็นภาชนะพลาสติกใหม่ เช่น ถัง ถาดแม่ เป็นต้น

"ตลาดนัดขยะรีไซเคิล"

เทศบาลตำบลมายอเปิดตลาดนัดตั้งจุดรับซื้อขยะรีไซเคิล เพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะและการเพิ่มรายได้ในครัวเรือน สำนักงาน สถานการศึกษาและสถานประกอบการทั่วไป โดยเป็นคนกลางในการซื้อขายแบบไม่จำกัดจำนวนมากนักก็นำมาขายหรือแลกเงินหรือไปได้นำกลับไปใช้ในครัวเรือน จุดประสงค์ลดการทิ้งขยะมูลฝอย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และปัญหาขยะจะจัดตลาดรีไซเคิลทุกวันศุกร์ที่ 4 ของทุกเดือน เวลา 09.30 - 12.00 น. ณ สนามหน้าหน้าอาคารเทศบาล